

Sygn. akt I NO 84/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 stycznia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk (przewodniczący)

SSN Oktawian Nawrot

SSN Maria Szczepaniec (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi Ministra Zdrowia
na uchwałę Nr (...) Okręgowej Rady Lekarskiej w [...]. z dnia 13 marca 2019 r. w
sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Okręgowej Izby Lekarskiej w
[...] za 2018 r.,
przy udziale Okręgowej Rady Lekarskiej Okręgowej Izby Lekarskiej w [...],
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 27 stycznia 2021 r.

**uchyla zaskarżoną uchwałę w całości i przekazuje do
ponownego rozpoznania Okręgowej Radzie Lekarskiej Okręgowej
Izby Lekarskiej w [...].**

UZASADNIENIE

Okręgowa Rada Lekarska Okręgowej Izby Lekarskiej w [...], działając na
podstawie art. 25 pkt 4 w zw. z art. 5 pkt 23 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r.
o izbach lekarskich (Dz. U. 2018, poz. 965 ze zm.; dalej: u.i.l.), art. 53 ust. 1 ustawy
z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. 2019 r., poz. 351 ze zm.;

dalej u.o.r. lub ustawa o rachunkowości) w zw. § 17 ust. 1 i 4 uchwały nr 44–03–IV Naczelnej Rady Lekarskiej z 24 grudnia 2003 r. w sprawie zasad gospodarki finansowej samorządu lekarzy, 13 marca 2019 r. podjęła uchwałę nr (...) w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Okręgowej Izby Lekarskiej w [...]. za rok 2018 (dalej: uchwała nr (...)).

Minister Zdrowia, pismem z 6 lipca 2020 r., działając na podstawie art. 19 ust. 1 u.i.l. zaskarżył uchwałę nr (...) do Sądu Najwyższego, zarzucając jej sprzeczność z prawem, polegającą na zatwierdzeniu sprawozdania finansowego z działalności Okręgowej Izby Lekarskiej w [...]. za rok 2018, pomimo braków podpisów pod sprawozdaniem finansowym wszystkich osób zobowiązanych.

W motywach skargi Minister Zdrowia powołując się na treść art. 52 ust. 2 u.o.r. wskazał, że sprawozdanie finansowe Okręgowej Izby Lekarskiej w [...]. za rok 2018 zostało podpisane jedynie przez osobę, która je sporządziła, natomiast powinno zostać podpisane przez wszystkich członków Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej w [...]. W ocenie Ministra Zdrowia za powyższym stanowiskiem przemawia również literalne brzmienie § 17 ust. 1 i 4 uchwały nr 44–03–IV Naczelnej Rady Lekarskiej z dnia 24 grudnia 2003 r. w sprawie zasad gospodarki finansowej samorządu lekarzy, zgodnie z którym sprawozdanie finansowe izby lekarskiej sporządza się zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości. Minister Zdrowia wskazał, że obowiązkiem Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej w [..]. jest czuwanie nad tym, aby pod sprawozdaniem finansowym znajdowały się podpisy wszystkich jego członków. Minister Zdrowia zaznaczył, że wymagania przewidziane przez ustawę o rachunkowości nie dotyczą sfery reprezentacji Okręgowej Rady Lekarskiej w [...], lecz jej funkcjonowania jako podmiotu, który ma spełnić określone standardy rachunkowości. Minister Zdrowia zaznaczył również, że osoby zobowiązane do podpisania ponoszą odpowiedzialność cywilną i karną w sytuacji, gdy podpisany dokument nie spełnia wymagań ustawowych. Minister Zdrowia podniósł, że uchwała nr (...) zatwierdzająca sprawozdanie finansowe nie wywołuje skutków cywilnoprawnych, w szczególności nie prowadzi do powstania, zmiany lub ustania stosunku cywilnoprawnego.

Wobec powyższego Minister Zdrowia wniósł o:

1. uwzględnienie skargi w całości poprzez uchylenie zaskarżonej uchwały nr (...) w całości jako sprzecznej z prawem;
2. przyjęcie skargi do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wobec jej oczywistej zasadności;
3. przeprowadzenie dowodów z dokumentów, tj. uchwały nr (...) oraz uchwały Naczelnej Rady Lekarskiej nr 44-03-IV z 24 lutego 2003 r. w sprawie zasad gospodarki finansowej samorządu lekarzy na okoliczność wykazania jej treści oraz zasadności skargi; uchwały Okręgowej Rady Lekarskiej w [...]. z 13 marca 2019 r. nr (...) w sprawie przyjęcia sprawozdania Okręgowej Rady Lekarskiej w [...]. za 2018 rok oraz sprawozdania finansowego na okoliczność wykazania ich treści oraz braku podpisów wszystkich wymaganych przepisami prawa osób pod sprawozdaniem finansowym;
4. zobowiązanie Okręgowej Izby Lekarskiej w [...] do złożenia do akt sprawy poświadczonych za zgodność z oryginałem odpisów: uchwały nr (...); uchwały nr (...) Okręgowej Rady Lekarskiej w [...]. z 13 marca 2019 r. w sprawie przyjęcia sprawozdania Okręgowej Rady Lekarskiej w [...]. za 2018 rok; sprawozdania finansowego za rok 2018;
5. zasądzenie na rzecz Ministra Zdrowia od Okręgowej Izby Lekarskiej w [...] zwrotu kosztów postępowania, według norm przepisanych.

W odpowiedzi na skargę Ministra Zdrowia, Okręgowa Izba Lekarska w [...] wniosła o oddalenie skargi w całości i utrzymanie zaskarżonej uchwały w mocy, zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania oraz dopuszczenie i przeprowadzenie: dowodu z dokumentów wskazanych w odpowiedzi na skargę, dowodu z zeznań świadków wskazanych w odpowiedzi na skargę oraz dowodu z przesłuchania w charakterze strony Prezesa Okręgowej Rady Lekarskiej Okręgowej Izby Lekarskiej w [...].

W uzasadnieniu odpowiedzi na skargę Okręgowa Izba Lekarska w [...] wskazała, że skarga Ministra Zdrowia jest bezzasadna. W ocenie Okręgowej Izby Lekarskiej w [...] brak jest podstaw formalnoprawnych i faktycznych do jej uwzględnienia i uchylenia uchwały nr (...) w całości. Okręgowa Izba Lekarska w [...] podkreśliła, że zaskarżona uchwała jest zgodna z obowiązującymi przepisami prawa powszechnie obowiązującego oraz wewnętrznymi regulacjami organów

samorządu zawodowego lekarzy i lekarzy dentystów wydanymi na podstawie upoważnienia ustawowego. Okręgowa Izba Lekarska w [...]. wyjaśniła, że sprawozdanie finansowe jest zatwierdzane przez właściwą radę lekarską lub działające z jej upoważnienia prezydium rady i podpisywane z podaniem daty podpisu przez osobę, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych oraz prezesa lub prezesa okręgowej rady lekarskiej. Okręgowa Izba Lekarska w [...]. wyjaśniła również, że prezydium nie jest odrębnym organem izby lekarskiej. Okręgowa Izba Lekarska w [...]. podniosła, że w przedmiotowym postępowaniu zaskarżona uchwała powinna być oceniana jedynie pod kątem jej zgodności z prawem. Natomiast do weryfikacji sprawozdania finansowego uprawniony jest organ podatkowy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 19 ust. 1 u.i.l. minister właściwy do spraw zdrowia może zaskarżyć do Sądu Najwyższego uchwałę organu izby lekarskiej pod zarzutem niezgodności z prawem, w terminie 6 miesięcy od dnia jej otrzymania. Sąd Najwyższy utrzymuje zaskarżoną uchwałę w mocy bądź ją uchyla i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania właściwemu organowi samorządu, ustalając wytyczne co do sposobu jej załatwienia. W postępowaniu wszczętym w trybie art. 19 ust. 1 u.i.l. Sąd Najwyższy nie prowadzi postępowania dowodowego (por. wyrok Sądu Najwyższego z 9 grudnia 2020 r., I NO 83/20).

Ustawa o izbach lekarskich określa zadania i organizację izb lekarskich oraz uprawnienia i obowiązki organów i członków izb lekarskich.

W myśl art. 2 ust. 1 u.i.l. członkowie izb lekarskich stanowią samorząd zawodowy lekarzy i lekarzy dentystów. Zgodnie z art. 3 ust. 1 i 2 u.i.l. okręgowe izby lekarskie są jednostkami organizacyjnymi samorządu zawodowego lekarzy i lekarzy dentystów posiadającymi osobowość prawną. Konsekwencją przyznania osobowości prawnej okręgowym izbom lekarskim jest ich samodzielność organizacyjna, zdolność do bycia podmiotem praw i obowiązków, możliwość zaciągania zobowiązań na własny rachunek oraz odpowiedzialność za podejmowane działania. Natomiast w myśl art. 2 ust. 1 pkt 1 u.o.r. przepisy

ustawy o rachunkowości mają zastosowanie m.in. do mających siedzibę lub miejsce sprawowania zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej innych osób prawnych, z wyjątkiem Skarbu Państwa i Narodowego Banku Polskiego. W literaturze przedmiotu przyjmuje się, że przez pojęcie „inne osoby prawne” należy rozumieć podmioty, które posiadają osobowość prawną. (A. Helin, *Ustawa o rachunkowości Komentarz*, Warszawa 2017, s. 93).

W świetle powyższego okolicznością bezsporną jest, że okręgowe izby lekarskie należą do grupy podmiotów zobowiązanych w świetle art. 2 ust. 1 pkt 1 u.o.r. do stosowania przepisów ustawy o rachunkowości, w tym również w zakresie sporządzania, podpisania i zatwierdzania sprawozdania finansowego. Przepisy ustawy o rachunkowości mają bowiem charakter bezwzględnie obowiązujący, a zatem organy okręgowej izby lekarskiej oraz poszczególni członkowie izby lekarskiej są zobowiązani do ich stosowania. Natomiast regulacje wewnętrzne samorządu lekarskiego, w szczególności statuty, regulaminy lub inne podejmowane uchwały, muszą być zgodne z przepisami ustawowymi. Ponadto nie mogą zawierać postanowień, które będą w sposób bezpośredni lub pośredni modyfikowały rozwiązania prawne i zasady, przyjęte na gruncie ustawy o rachunkowości. Konsekwentnie zatem należy przyjąć, że przy sporządzeniu, podpisaniu i zatwierdzaniu sprawozdania finansowego z działalności Okręgowej Izby Lekarskiej w [...] za rok 2018 należało stosować przepisy ustawy o rachunkowości.

Przechodząc do omówienia przepisów z ustawy o rachunkowości w pierwszej kolejności należy przytoczyć art. 4 ust. 5 u.o.r., który wskazuje, że za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości odpowiada kierownik jednostki (o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej). Zatem kierownik jednostki odgrywa kluczową rolę w procesie wykonywania obowiązków w zakresie rachunkowości, w tym również sporządzania, podpisania i przedstawiania sprawozdania finansowego do zatwierdzenia. W rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 6 u.o.r., kierownikiem jednostki jest członek zarządu lub innego organu zarządzającego, a w przypadku organu wieloosobowego – członkowie tego organu, z wyłączeniem pełnomocników ustanowionych przez jednostkę.

Problematyka podpisania i zatwierdzenia sprawozdania finansowego została uregulowana w art. 52 i 53 u.o.r. Zgodnie z art. 52 ust. 2 u.o.r. sprawozdanie

finansowe podpisuje - podając zarazem datę podpisu - osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych, i kierownik jednostki, a jeżeli jednostką kieruje organ wieloosobowy - wszyscy członkowie tego organu. Odmowa podpisu wymaga pisemnego uzasadnienia dołączonego do sprawozdania finansowego. Natomiast art. 52 ust. 1 i 3 u.o.r. nakłada na kierownika jednostki obowiązki w zakresie odpowiedzialności za informacje zamieszczone w sprawozdaniu finansowym, terminowość jego sporządzenia oraz przedstawienia właściwym organom, zgodnie z obowiązującymi jednostkę przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że przepis art. 52 u.o.r. ma charakter bezwzględnie obowiązujący, który określa wymogi formalne sprawozdania finansowego. Obowiązek sporządzenia sprawozdania finansowego zgodnie z określonymi wymogami ustawowymi spoczywa na kierowniku jednostki. Uchwała zatwierdzająca sprawozdanie finansowe zawierające wady formalne w postaci niepodpisania w sposób określony w art. 52 ust. 2 u.o.r., jest sprzeczna z prawem i pociąga za sobą konieczność uchylenia takiej uchwały (por. wyrok Sądu Najwyższego z 10 lutego 2012 r., II CSK 350/11).

W myśl art. 53 ust. 1 u.o.r. roczne sprawozdanie finansowe jednostki, co do zasady, podlega zatwierdzeniu przez organ zatwierdzający, nie później niż 6 miesięcy od dnia bilansowego. Organem zatwierdzającym na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 7 u.o.r. jest organ, który zgodnie z obowiązującymi jednostkę przepisami prawa, statutem, umową lub na mocy prawa własności jest uprawniony do zatwierdzania sprawozdania finansowego jednostki.

Odnosząc powyższe do rozpoznawanej sprawy należy wskazać, że zarówno przepisy ustawy o izbach lekarskich, jak i regulacje wewnętrzne samorządu zawodowego lekarzy i lekarzy dentystów, nie określają w sposób jednoznaczny podmiotu, do którego zakresu uprawnień należą obowiązki kierownika jednostki oraz organu zatwierdzającego, w rozumieniu ustawy o rachunkowości. Również regulacje wewnętrzne Okręgowej Izby Lekarskiej w [...]. nie powierzają wprost tych uprawnień swoim organom lub członkom.

Spornym zagadnieniem w tej sprawie jest to, czy w świetle uchwały Naczelnej Rady Lekarskiej z 21 lutego 2003 r. nr 44-03-IV w sprawie zasad gospodarki finansowej samorządu lekarzy (dalej: uchwała nr 44-03-IV)

kierownikiem jednostki w rozumieniu ustawy o rachunkowości jest prezes okręgowej rady lekarskiej czy prezydium okręgowej rady lekarskiej. W myśl § 17 ust. 4 uchwały nr 44-03-IV przyjęto dwuetapowy proces podpisania sprawozdania finansowego okręgowej izby lekarskiej. Zgodnie z przytoczoną regulacją „sprawozdanie finansowe, po zatwierdzeniu przez prezydium właściwej rady lekarskiej podpisuje, podając datę podpisu, osoba sporządzająca oraz Prezes lub przewodniczący rady”.

Na podstawie przepisów ustawy o rachunkowości zarówno prezes, jak i prezydium okręgowej rady lekarskiej nie są organami okręgowej izby lekarskiej. Prezes okręgowej rady lekarskiej w szczególności kieruje pracą rady i prezydium rady oraz przewodniczy obradom rady i prezydium rady (art. 27 u.i.l.). Natomiast prezydium okręgowej rady lekarskiej działa w imieniu rady w sprawach określonych uchwałą rady, z wyłączeniem zadań określonych w ustawie (art. 26 ust. 3 u.i.l.).

Przepis art. 27 u.i.l. przyznaje prezesowi okręgowej rady lekarskiej w szczególności kompetencje organizacyjne i kierownicze. Niemniej jednak stanowi również podstawę do przyznania innych uprawnień, w szczególności w statucie izby lekarskiej lub podejmowanych uchwałach. W orzecznictwie wskazuje się, że uprawnienia przyznane prezesowi okręgowej rady lekarskiej na podstawie art. 27 u.i.l. należy rozumieć jako uprawnienie do bieżącego i całościowego kierowania pracami rady i prezydium rady oraz przewodniczenie posiedzeniom rady i prezydium rady. W związku z czym „prezes okręgowej rady lekarskiej umocowany jest do reprezentowania izby lekarskiej na zewnątrz, udzielania stosownych pełnomocnictw czy podpisywania uchwał zarówno rady, jak i prezydium. Oznacza to, że w okresach pomiędzy zjazdami lekarzy to okręgowa rada lekarska jest organem wykonawczym izby lekarskiej, a reprezentuje ją i kieruje jej pracami prezes.” (Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z 9 grudnia 2015 r. II SAB/Gd 169/15). Natomiast stosownie do art. 26 ust. 3 u.i.l. prezydium okręgowej rady lekarskiej działa w imieniu rady w sprawach określonych uchwałą rady, z wyłączeniem zadań określonych w ustawie. Dodatkowo w § 6 ust. 2 załącznika nr 1 do uchwały nr (...) w [...]. – Statut Okręgowej Izby Lekarskiej w [...]. (dalej: Statut) wskazano, że Prezydium jest organem wykonawczym Okręgowej Rady Lekarskiej w [...]. i działa w jej imieniu w sprawach określonych jej uchwałami.

Dalej na podstawie § 6 ust. 3 Statutu do składania w imieniu Okręgowej Izby Lekarskiej w [...]. oświadczeń woli oraz nabywania praw i zaciągania zobowiązań wymagane jest współdziałanie dwóch członków Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej w [...], w tym prezesa lub wiceprezesa oraz skarbnika lub sekretarza.

W świetle obowiązujących regulacji wewnętrznych projekt sprawozdania finansowego izby lekarskiej wymaga każdorazowo zatwierdzenia przez prezydium właściwej rady lekarskiej. Dopiero pozytywna weryfikacja sprawozdania finansowego przez prezydium właściwej rady lekarskiej uprawnia prezesa rady lekarskiej do podpisania (ust. 4 uchwały nr 44-03-IV) albo odmowy podpisania sprawozdania finansowego (ust. 5 uchwały nr 44-03-IV). W tym miejscu należy przypomnieć, że kierownik jednostki w rozumieniu ustawy o rachunkowości odpowiada za treść sprawozdania finansowego, za terminowość jego sporządzenia oraz przekazanie do zatwierdzenia (art. 52 ust. 1 i 3 u.o.r.). Literalne brzmienie ust. 4 § 17 powyższej uchwały wskazywałoby, że kierownikiem jednostki jest prezes okręgowej rady lekarskiej, jako podmiot zobowiązany do podpisania sprawozdania finansowego. Jednakże rola i zakres uprawnień przyznany prezydium właściwej rady lekarskiej w procesie podpisywania sprawozdania finansowego izby lekarskiej, nie pozwala na przyjęcie takiej wykładni powyższej regulacji. Warto zwrócić uwagę, że w Słowniku języka polskiego PWN słowo „zatwierdzić” oznacza „nadać czemuś moc prawną lub uczynić coś obowiązującym” lub „oficjalnie zgodzić się na zajęcie przez kogoś jakiegoś stanowiska”. Zatem obowiązek zatwierdzenia projektu sprawozdania finansowego przez prezydium właściwej rady lekarskiej potwierdza, że podmiot ten ma kluczowe znaczenie przy sporządzaniu sprawozdania finansowego. Treść § 17 ust. 4 uchwały nr 44-03-IV wyklucza możliwość podpisania sprawozdania przez prezesa okręgowej rady lekarskiej bez uprzedniego zatwierdzenia przez prezydium właściwej rady lekarskiej. Z jednej strony regulacje wewnętrzne samorządu zawodowego lekarzy i lekarzy dentystów nakładają na prezydium właściwej rady lekarskiej obowiązek zatwierdzenia sprawozdania finansowego. Natomiast z drugiej nie określają zakresu odpowiedzialności prezydium właściwej rady lekarskiej za podjęcie takiej czynności. Ponadto nie regulują skutków nie zatwierdzenia przez prezydium właściwej rady lekarskiej sprawozdania finansowego. Należy zauważyć,

że niezatwierdzenie przez prezydium właściwej rady lekarskiej sprawozdania finansowego, uniemożliwia jego podpisanie lub odmowę podpisania przez prezesa rady lekarskiej, w następstwie również przedstawienie do zatwierdzenia. Rola prezesa okręgowej rady lekarskiej sprowadza się do podpisania lub odmowy podpisania dokumentu uprzednio zatwierdzonego przez prezydium właściwej izby lekarskiej, którego również jest członkiem. Powyższe ma istotne znaczenie, ponieważ odpowiedzialność za rzetelność, przejrzystość i transparentność sprawozdania finansowego ponosi kierownik jednostki, zatem osoba lub osoby w przypadku organu wieloosobowego, które zobowiązane są do jego podpisania. Precyzyjne wskazanie kierownika jednostki ma również znaczenie ze względu na możliwość pociągnięcia go do odpowiedzialności cywilnej lub karnej (art. 4a i 77 u.o.r.) za sporządzenie sprawozdania finansowego niezgodnie z przepisami ustawy (por. wyrok Sądu Najwyższego z 10 lutego 2012 r., II CSK 350/11). Zaopatrzenie sprawozdania finansowego w podpisy wszystkich osób wchodzących w skład organu „przede wszystkim pełni ważką rolę gwarancyjną, dając rękojmię, że złożone sprawozdanie jest rzetelne. Składając podpis pod sprawozdaniem każdy członek zapewnia, że sprawdził ów dokument i jest on rzetelny. Wymóg ten zwiększa pewność, że sprawozdanie jest rzetelne, skoro podpisali je wszyscy członkowie bądź w wypadku odmowy, znane są motywy braku podpisu pod sprawozdaniem i tym samym zastrzeżenia do rzetelności tego dokumentu” (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 5 maja 2017 r., I ACa 1152/16). W takim stanie rzeczy należało przyjąć, że obowiązująca treść § 17 ust. 4 uchwały Naczelnej Rady Lekarskiej z 21 lutego 2003 r. nr 44-03-IV narusza przepisy prawa materialnego tj. 52 ust. 2 u.o.r. w zw. art. 3 ust. 1 pkt 6 u.o.r.

W przedmiotowej sprawie nie może również znaleźć zastosowanie § 6 ust. 3 Statutu oraz § 35 załącznika nr 1 do uchwały nr (...) w [...]. o Regulaminie organizacji i trybu działania Okręgowej Rady Lekarskiej w [...], zgodnie z którym składanie oświadczeń woli i podpisywanie dokumentów dotyczących zobowiązań majątkowych wymaga podpisu dwóch osób: prezesa Okręgowej Rady Lekarskiej w [...] lub wiceprezesa oraz skarbnika lub sekretarza. Regulacje wewnętrzne w zakresie reprezentacji Okręgowej Rady Lekarskiej w [...] nie mają znaczenia przy ocenie sprawozdania finansowego pod kątem spełnienia wymogów formalnych

przewidzianych w ustawie o rachunkowości (patrz: wyrok Sądu Najwyższego z 10 lutego 2012 r., I CSK 350/11).

Zgodnie z art. 21 u.i.l. organami okręgowej izby lekarskiej są: okręgowy zjazd lekarzy, okręgowa rada lekarska, okręgowa komisja rewizyjna, okręgowy sąd lekarski oraz okręgowy rzecznik odpowiedzialności zawodowej. Zakres uprawnień okręgowego zjazdu lekarzy oraz okręgowej rady lekarskiej ma charakter otwarty. Tym samym jest możliwe rozszerzenie powyższych zakresów uprawnień o inne czynności nie wymienione w przepisach ustawowych. Do zadań okręgowego zjazdu lekarzy należy ustalenie zasad gospodarki finansowej izby lekarskiej i uchwalenie budżetu izby lekarskiej (art. 24 pkt 2 u.i.l.) oraz rozpatrzenie i zatwierdzenie rocznych i kadencyjnych sprawozdań m.in. okręgowej rady lekarskiej (art. 24 pkt 3 u.i.l.). Natomiast okręgowa rada lekarska kieruje działalnością okręgowej izby lekarskiej w okresach między okręgowymi zjazdami lekarzy, w tym również zarządza majątkiem i działalnością gospodarczą izb lekarskich (art. 25 pkt 4 w zw. z art. 5 pkt 23 u.i.l.). Przytoczone przepisy nie wskazują w sposób jednoznaczny, który organ jest organem zatwierdzającym sprawozdania finansowe za rok obrotowy w rozumieniu ustawy o rachunkowości. Powyższa kwestia nie została również uregulowana w postanowieniach Statutu, na co wyraźnie wskazuje art. 3 ust. 1 pkt 7 oraz art. 52 ust. 1 u.o.r. W ocenie Sądu Najwyższego organ, który zatwierdza sprawozdanie finansowe, powinien być wyraźnie wskazany w Statucie Okręgowej Izby Lekarskiej w [...]. lub w postanowieniach uchwały określającej zasady rachunkowości jednostki.

W przedmiotowej sprawie ustalono, że 11 marca 2019 r. do członków Okręgowej Rady Lekarskiej w [...]. wysłano w formie elektronicznej sprawozdanie finansowe Okręgowej Izby Lekarskiej w [...]. za rok 2018. Na posiedzeniu 13 marca 2019 r. Okręgowej Rady Lekarskiej w [...]. skarbnik przedstawił sprawozdanie finansowe, w tym omówił bilans na dzień 31 grudnia 2018 r., rachunek zysków i strat oraz informację dodatkową. Członkowie Okręgowej Rady Lekarskiej w [...]. nie zgłosili uwag do sprawozdania finansowego i przyjęli jednogłośnie uchwałę nr (...)w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Okręgowej Izby Lekarskiej w [...]. za rok 2018. Powyższa uchwała weszła w życie z dniem jej podpisania. Zatwierdzone sprawozdanie finansowe składało się z bilansu

– sumy aktywów i pasywów, rachunku zysków i strat – zysku netto oraz informacji dodatkowej. Sprawozdanie finansowe zostało podpisane przez osobę sporządzającą, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych, prezesa Okręgowej Izby Lekarskiej w [...]. oraz skarbnika Okręgowej Izby Lekarskiej w [...]. Stosownie do uchwały Okręgowej Rady Lekarskiej w [...]. z 22 marca 2017 r. nr (...) sprawozdania finansowe są sporządzane w formie przewidzianej dla małych jednostek w rozumieniu art. 3 ust. 1c u.i.l. począwszy od roku 2016. Wykonanie ww. uchwały powierzono skarbnikowi Okręgowej Rady Lekarskiej w [...]. i głównemu księgowemu.

Mając na uwadze poczynione rozważania, w realiach niniejszej sprawy należało przyjąć, że kierownikiem jednostki w rozumieniu ustawy o rachunkowości jest prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej w [...]., a nie wyłącznie jej prezes. W związku z tym sprawozdanie finansowe powinno zostać podpisane przez wszystkich członków Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej w [...]. W konsekwencji uchwała Okręgowej Rady Lekarskiej w [...]. zatwierdzająca sprawozdanie finansowe obarczona wadą formalną jest sprzeczna z przepisami prawa, co uzasadnia jej uchylenie.

Samorząd zawodowy lekarzy i lekarzy dentystów jest niezależny w wykonywaniu swoich zadań i podlega jedynie przepisom prawa. Z uwagi na to, że zarówno przepisy ustawy o izbach lekarskich, jak i regulacje wewnętrzne samorządu zawodowego lekarzy i lekarzy dentystów nie określają w sposób jednoznaczny podmiotu, do którego zakresu uprawnień należą obowiązki kierownika jednostki oraz organu zatwierdzającego, w rozumieniu ustawy o rachunkowości, konieczne jest unormowanie tej kwestii w regulacjach wewnętrznych, w sposób nie budzący wątpliwości w świetle przepisów ustawowych.

Z powyższych względów, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.